

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การตอบสนองของอุปทานข้าวนาปรังในเขตพื้นที่ชลประทานในประเทศไทยปี 2529-2539

ชื่อผู้เขียน

นายประวัตติ รัตนภุมมะ

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์รณศ ศิริวิชัยลำพันธ์	ประธานกรรมการ
ผศ. วสันต์ ศิริพูล	กรรมการ
ผศ. พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการตอบสนองของปริมาณผลผลิตข้าวนาปรังต่อปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อการผลิต ได้แก่ ปัจจัยทางด้านราคา และปัจจัยน้ำชลประทาน ซึ่งมีขอบเขตของการศึกษาในโครงการชลประทานเจ้าพระยาใหญ่ทั้งฝั่งขวาและฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตพื้นที่ 4 โครงการ ได้แก่ โครงการชัยสุตร โครงการสามชุก โครงการมหาราช และโครงการเริงราง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาคือพื้นที่การเพาะปลูก ราคาข้าวเปลือกนาปรัง และปริมาณน้ำชลประทานในแต่ละโครงการตั้งแต่ปี 2529-2539 ยกเว้นโครงการเริงรางที่ใช้ข้อมูลตั้งแต่ปี 2531-2539 โดยใช้สมการ Multiple Regression และทดสอบสมมติฐาน จากการศึกษาพบว่า ราคาข้าวเปลือกในปีที่ผ่านมา และปริมาณน้ำชลประทานมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังที่ระดับนัยสำคัญต่างกัน กล่าวคือ โครงการชัยสุตร ปริมาณน้ำชลประทานมีอิทธิพลต่อการกำหนดพื้นที่การเพาะปลูกด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 แต่ราคาข้าวเปลือกในปีที่ผ่านมาไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดพื้นที่การเพาะปลูกอย่างมีนัยสำคัญ โครงการสามชุกราคาข้าวเปลือกในปีที่ผ่านมาและปริมาณน้ำชลประทานมีอิทธิพลต่อการกำหนดพื้นที่การเพาะปลูกด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โครงการมหาราชรราคาข้าวเปลือกในปีที่ผ่านมาไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดพื้นที่การเพาะปลูกด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 และ

ปริมาณน้ำชลประทานมีอิทธิพลต่อการกำหนดพื้นที่การเพาะปลูกด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ส่วนโครงการเรียงรางปริมาณน้ำชลประทานมีอิทธิพลต่อการกำหนดพื้นที่การเพาะปลูกด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 แต่ราคาข้าวเปลือกในปีที่ผ่านมาไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดพื้นที่การเพาะปลูกอย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกับโครงการชลสูตร เมื่อพิจารณารวม 4 โครงการ จะเห็นได้ว่าราคาข้าวเปลือกในปีที่ผ่านมาไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดพื้นที่การเพาะปลูกด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 และปริมาณน้ำชลประทานมีอิทธิพลต่อการกำหนดพื้นที่การเพาะปลูกด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การที่จะกำหนดนโยบายพื้นที่การเพาะปลูกข้าวนาปรังสามารถใช้ราคาข้าวเปลือกในปีที่ผ่านมาและปริมาณน้ำชลประทานเป็นตัวพยากรณ์หรือกำหนดปริมาณการผลิตข้าวนาปรังได้

Independent Study Title	Supply Response of Dried Season Rice Planted in Irrigated Area of Thailand : 1986 – 1996	
Author	Mr. Prawat Rattanaphumma	
M.Econ	Economics	
Examining Committee	Lecturer Thanes Sriwichailamphan	Chairman
	Assist.Prof. Vasant Siripool	Member
	Assist.Prof. Porntip Tianteerawit	Member

ABSTRACT

The purpose of this independent study is to find the supply response of dried season rice which influences on productivity factors such as price and irrigation water. Study areas are on both sides of Chaopraya river. i.e. Shannasood irrigation project, Sam – shook irrigation project, Maharad irrigation project and Rueng – rang irrigation project. The studied data are the amount of planting area, the price of rice grain and the amount of irrigation water of each project during 1986 to 1996 except Rueng – rang irrigation project which no data available. Multiple regression analysis is used. The results of the study shows that the price of dried season rice grain in the past year and the amount of irrigation water are related to the amount of dried season rice planting area in the same direction at different levels of significance. i.e. (1) Shannasood irrigation project; the amount of irrigation water is related to the amount of planting area at 0.10 levels of significance but the price of rice grain in the past year is not related to the amount of planting area. (2) Sam – shook irrigation project; the price of rice grain in the past year and the amount of irrigation water are related to the amount of planting area at 0.05 levels of significance. (3) Maharad irrigation project; the price of rice grain in the past year is

related to the amount of planting area at 0.10 levels of significance and the amount of irrigation water is related to the amount of planting area at 0.01 levels of significance.

(4) Rueng - rang irrigation project; the amount of irrigation water is related to the amount of planting area at 0.10 levels of significance but the price of rice grain in the past year is not related to the amount of planting area similar to Shannasood irrigation project. When consider the whole four projects, the price of rice grain in the past year is related to the amount of planting area at 0.10 levels of significance and the amount of irrigation water is related to the amount of planting area at 0.05 levels of significance. In conclusion , policy making about the amount of dried season rice planting area can use the price of rice grain in the past year and the amount of irrigation water to forecast or determine the amount of dried season rice production.